

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 720
van **ROBRECHT BOTHUYNE**
datum: 9 maart 2021

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Beheer bedrijfsmatig verpakkingsafval - Premies Valipac

Volgens hun website werd Valipac in 1997 op initiatief van het Belgische bedrijfsleven opgericht. Hun rol bestaat erin een collectief antwoord te geven op de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid van producenten van bedrijfsmatige verpakkingen.

Valipac is er voor bedrijfsmatige verpakkingen. Voor huishoudelijke verpakking is de bevoegde instantie Fost Plus. Bedrijven die zowel bedrijfsmatige als huishoudelijke verpakkingen op de markt brengen, moeten dus klant worden van beide organisaties.

Valipac geeft premies voor verpakkingsmateriaal:

- starterspremie;
- recyclagepremie;
- containerpremie.

De 3 premies zijn cumuleerbaar.

1. Hoeveel premies werden aangevraagd in 2018 – 2019 – 2020? Graag totaal aantal per jaar en opdeling naar:
 - a) soort premie;
 - b) aangevraagd bedrag;
 - c) provincie van aanvraag.
2. Hoeveel aangevraagde premies in 2018 – 2019 – 2020 werden geweigerd? Graag totaal aantal per jaar en opdeling naar:
 - a) soort premie;
 - b) geweigerd bedrag;
 - c) provincie van aanvraag.
3. Wat zijn de 3 belangrijkste redenen van weigering per jaar?
4. Hoeveel aangevraagde premies in 2018 – 2019 – 2020 werden toegestaan? Graag totaal aantal per jaar en opdeling naar:
 - a) soort premie;
 - b) toegestaan/uitbetaald bedrag;

c) provincie van aanvraag.

5. Valipac voert 'sorteerproeven' uit om te zien of er nog veel bedrijfsmatige verpakkingen in het gewone bedrijfsafval verdwijnen.

Hoeveel ton/kilo verdween er zo in het gewone bedrijfsafval in de jaren 2018 – 2019 – 2020? Graag opdeling per jaar en provincie.

6. In welke sectoren is er een verhoogd risico op het niet correct sorteren? Via welke incentives zal Valipac/de minister ervoor zorgen dat die sectoren hierop aangesproken worden en gemotiveerd worden om correct te sorteren?

ANTWOORD

op vraag nr. 720 van 9 maart 2021

van **ROBRECHT BOTHUYNE**

1. Hieronder vindt u de verschillende gevraagde gegevens. Eerst geven we nog enkele basisopmerkingen bij deze cijfers:

- Valipac betaalt de premies aan de hoofdzetel van de ondernemingen.
- De cijfers over de premies 2020 zijn nog niet beschikbaar. De operatoren dienen momenteel hun aanvraag in voor referentiejaar 2020. De finale cijfers zullen pas in het najaar bekend zijn. We hebben de periode 2017 - 2018 - 2019 geanalyseerd.
- De som van de bedragen van de verschillende soorten premies (startpremie, recyclagepremie en containerpremie) kan licht variëren met het totaal bedrag aan premie. Het verschil komt van het afrondingsbedrag (voor certificaten waarvan de waarde tussen 10 EUR en 30 EUR bedraagt, wordt automatisch 30 EUR betaald).
- De som van de verschillende premies (startpremie, recyclagepremie en containerpremie) kan ook variëren met het totaal aantal premies. Op eenzelfde certificaat kan een bedrijf verschillende soorten premies ontvangen.

a-b)

- Totaal certificaatpremie: In 2017, 2018 en 2019 hebben de aangesloten operatoren premies (alle soorten) aangevraagd bij Valipac voor resp. 40.400, 41.564 en 43.380 bedrijven voor een totaal bedrag van resp. 6.944.719 EUR, 7.134.662 EUR en 7.256.670 EUR.
- Startpremie: In 2017, 2018 en 2019 hebben de aangesloten operatoren startpremies aangevraagd bij Valipac voor resp. 3.141, 2.828 en 3.004 bedrijven (klanten) voor een totaal bedrag van resp. 314.100 EUR, 282.800 EUR en 300.400 EUR.
- Recyclagepremie: In 2017, 2018 en 2019 hebben de aangesloten operatoren recyclagepremies aangevraagd bij Valipac voor resp. 11.593, 12.263 en 13.540 bedrijven voor een totaal bedrag van resp. 2.953.869 EUR, 3.145.611 EUR en 3.135.443 EUR.
- Containerpremie: In 2017, 2018 en 2019 hebben de aangesloten operatoren containerpremies aangevraagd bij Valipac voor resp. 36.804, 37.928 en 39.153 bedrijven voor een totaal bedrag van resp. 3.652.348 EUR, 3.678.519 EUR en 3.791.879 EUR.

c) Voor de verdeling van de soorten premies per provincie hebben we onze focus gelegd op referentiejaar 2019.

Totaal certificaatpremie:

- Oost-Vlaanderen: 25% van de premies en 24% van het bedrag in Vlaanderen
- West-Vlaanderen: 22% van de premies en 20% van het bedrag in Vlaanderen
- Limburg: 16% van de premies en 14% van het bedrag in Vlaanderen
- Vlaams-Brabant: 12% van de premies en 14% van het bedrag in Vlaanderen
- Antwerpen: 25% van de premies en 28% van het bedrag in Vlaanderen

Startpremie

- Oost-Vlaanderen: 22% van de premies en 22% van het bedrag in Vlaanderen
- West-Vlaanderen: 18% van de premies en 18% van het bedrag in Vlaanderen
- Limburg: 19% van de premies en 19% van het bedrag in Vlaanderen
- Vlaams-Brabant: 28% van de premies en 28% van het bedrag in Vlaanderen
- Antwerpen: 13% van de premies en 13% van het bedrag in Vlaanderen

Recyclagepremie

- Oost-Vlaanderen: 23% van de premies en 23% van het bedrag in Vlaanderen
- West-Vlaanderen: 29% van de premies en 21% van het bedrag in Vlaanderen
- Limburg: 14% van de premies en 13% van het bedrag in Vlaanderen
- Vlaams-Brabant: 10% van de premies en 14% van het bedrag in Vlaanderen
- Antwerpen: 24% van de premies en 29% van het bedrag in Vlaanderen

Containerpremie

- Oost-Vlaanderen: 25% van de premies en 25% van het bedrag in Vlaanderen
- West-Vlaanderen: 20% van de premies en 19% van het bedrag in Vlaanderen
- Limburg: 17% van de premies en 15% van het bedrag in Vlaanderen
- Vlaams-Brabant: 12% van de premies en 14% van het bedrag in Vlaanderen
- Antwerpen: 26% van de premies en 26% van het bedrag in Vlaanderen

2. a-b)

- Totaal certificaatpremie: In 2017, 2018 en 2019 heeft Valipac premies (alle soorten) geweigerd bij resp. 2.757, 2.878 en 3.316 bedrijven voor een totaal bedrag van resp. 128.567 EUR, 335.480 EUR en 144.232 EUR.
- Startpremie: In 2017, 2018 en 2019 heeft Valipac startpremies geweigerd bij resp. 1, 1 en 0 bedrijven voor een totaal bedrag van resp. 100 EUR, 100 EUR en 0 EUR.
- Recyclagepremie: In 2017, 2018 en 2019 heeft Valipac recyclagepremies geweigerd bij resp. 1.041, 1.210 en 1.609 bedrijven voor een totaal bedrag van resp. 57.637 EUR, 258.254 EUR en 61.798 EUR.
- Containerpremie: In 2017, 2018 en 2019 heeft Valipac containerpremies geweigerd bij resp. 1.557, 1.597 en 1.735 bedrijven voor een totaal bedrag van resp. 69.848 EUR, 76.108 EUR en 81.456 EUR.

c) Voor de verdeling van de geweigerde soorten premies per provincie hebben we onze focus gelegd op referentiejaar 2019.

Totaal certificaatpremie

- Oost-Vlaanderen: 25% van de premies en 17% van het bedrag in Vlaanderen
- West-Vlaanderen: 31% van de premies en 34% van het bedrag in Vlaanderen
- Limburg: 12% van de premies en 13% van het bedrag in Vlaanderen
- Vlaams-Brabant: 8% van de premies en 7% van het bedrag in Vlaanderen
- Antwerpen: 23% van de premies en 30% van het bedrag in Vlaanderen

Startpremie: Er waren geen geweigerde startpremies in 2019.

Recyclagepremie

- Oost-Vlaanderen: 23% van de premies en 15% van het bedrag in Vlaanderen
- West-Vlaanderen: 41% van de premies en 35% van het bedrag in Vlaanderen
- Limburg: 9% van de premies en 6% van het bedrag in Vlaanderen
- Vlaams-Brabant: 7% van de premies en 4% van het bedrag in Vlaanderen
- Antwerpen: 21% van de premies en 39% van het bedrag in Vlaanderen

Containerpremie

- Oost-Vlaanderen: 26% van de premies en 18% van het bedrag in Vlaanderen
- West-Vlaanderen: 26% van de premies en 33% van het bedrag in Vlaanderen
- Limburg: 15% van de premies en 18% van het bedrag in Vlaanderen
- Vlaams-Brabant: 9% van de premies en 9% van het bedrag in Vlaanderen
- Antwerpen: 25% van de premies en 23% van het bedrag in Vlaanderen

3. De 3 belangrijkste redenen van weigering van een premie aanvraag door Valipac zijn:
- De waarde van het certificaat is kleiner dan 10 EUR;
 - De container bij de klant mag niet beschouwd worden als een container voor de selectieve inzameling van bedrijfsmatig verpakkingsafval (bevat minder dan 70% bedrijfsmatig verpakkingsafval voor de rolcontainers of 90% voor de afzetcontainers);
 - De stroom waarvoor een premie wordt aangevraagd is geen bedrijfsmatig verpakkingsafval.

Deze 3 redenen zijn stabiel over de verschillende jaren.

4. a-b)

- Totaal certificaatpremie: In 2017, 2018 en 2019 heeft Valipac premies (alle soorten) goedgekeurd bij resp. 37.643, 38.686 en 40.064 bedrijven (klanten) voor een totaal bedrag van resp. 6.8161.151 EUR, 6.799.182 EUR en 7.112.438 EUR.
- Startpremie: In 2017, 2018 en 2019 heeft Valipac startpremies goedgekeurd bij resp. 3.140, 2.827 en 3.004 bedrijven (klanten) voor een totaal bedrag van resp. 314.000 EUR, 282.700 EUR en 300.400 EUR.
- Recyclagepremie: In 2017, 2018 en 2019 heeft Valipac recyclagepremies goedgekeurd bij resp. 10.552C, 11.053 en 11.931 bedrijven (klanten) voor een totaal bedrag van resp. 2.896.232 EUR, 2.887.357 EUR en 3.073.645 EUR.
- Containerpremie: In 2017, 2018 en 2019 heeft Valipac containerpremies goedgekeurd bij resp. 35.247, 36.331 en 37.418 bedrijven (klanten) voor een totaal bedrag van resp. 3.582.500 EUR, 3.602.412 EUR en 3.710.423 EUR.

c) De verdeling van de goedgekeurde soorten premies per provincie mbt referentiejaar 2019 is in lijn met de verdeling zoals weergegeven bij de vorige vragen.

5. Net zoals bij de premies zijn resultaten van de 'sorteerproeven' mbt referentiejaar 2020 nog niet beschikbaar. Het antwoord beperkt zich dus tot de periode 2017 - 2018 - 2019. Valipac heeft daarenboven geen opdeling van de gevraagde cijfers per gewest of per provincie maar enkel resultaten op het niveau van het gehele grondgebied België.

Valipac voert jaarlijks een 30-tal sorteerproeven uit om het gemiddeld percentage bedrijfsmatig verpakkingsafval in de bedrijfsrestafvalfractie in te schatten. Op basis van de resultaten van deze sorteerproeven werd in 2017, 2018 en 2019 respect. 57.960T, 60.278T en 67.942T bedrijfsmatig verpakkingsafval (multi-materiaal) met het bedrijfsrestafval via de verbrandingsinstallaties gevaloriseerd. Om het bedrijfsmatige verpakkingsafval in het bedrijfsrestafval te verminderen worden de komende jaren verdere inspanningen gedaan. Een belangrijke stap zal genomen worden met de geplande aanpassingen in Vlarema. Daarin krijgen de inzamelaars van bedrijfsrestafval een grotere rol toebedeeld wat betreft het stimuleren van de bronsortering bij hun klanten en zal gerichtere handhaving op de bronsortering mogelijk worden.

6. Valipac moet in juni een erkenningsaanvraag indienen voor de periode 2022-2026. We hebben aangegeven dat we van Valipac een concreet voorstel verwachten om de selectieve inzameling van bedrijfsmatig verpakkingsafval te promoten, zeker in die sectoren waar de selectieve inzameling vandaag achterloopt. Valipac geeft aan dat hun voorstel zich richt op een combinatie van een uitgebreid communicatieplan, de promotie van de selectieve inzameling via de premies en een datastrategie om de sectoren en bedrijven te identificeren waar er potentieel bestaat voor meer selectieve inzameling.